

Kocaeli'nin kentsel dönüşümü, kültürel miras ve kent hakkı atölyesi

T. Gül Köksal

Kapitalist modernite projesi 19. yüzyıldan itibaren başta Avrupa ülkelerinin önde gelen kentleri olmak üzere çoğu yerde kentsel dokunun hızlı dönüşümüne neden olmuştur. Dünyada ve Türkiye'de farklı terminolojiler ve uygulama metodları ile sürekli ölçek değiştiren bu müdahaleler, kentsel yaşam alanlarımızı ve gündelik yaşantımızı doğrudan etkilerken, bu dönüşüm sürecini irdelemek, sadece bugün olan biteni kavramamız açısından değil, aynı zamanda yaşam alanlarımızın geleceğini düşünmek için de yararlı olacaktır.

Bu bağlamda atölyemiz dünyada ve Türkiye'deki kentsel dönüşüm sürecinin Kocaeli'deki etkileri, Kocaeli'nin kendine özgü dinamikleri ve olgularını tartışmakla başlayacaktır. Kocaeli Doğu Roma İmparatorluğu'nun başkenti olan Nicomedia üzerine kurulu bir kent olduğu için tarihsel sürekliliği Roma'ya dek uzanmakta, peşine kısa bir süre Selçuklu, ardından Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi yaşantılarının mekanları eklendiği için de çok katmanlı bir kentsel kimliğe sahiptir. Bu uzun tarihsel süreçte kentin dönüşümüne etmen olan politik ekonomik kararlar da dikkatle tartışılmalıdır. Nitekim Kocaeli'nin Osmanlı Dönemi'nden bu yana bir sanayi kenti olmasından dolayı farklı sınıfların mekanlarına da yer olduğu bilinmektedir. Bu kentsel zenginlik katılımcıların çalışma alanları ve beklentilerine göre, belirli dönemlere ağırlık verilerek incelenebilecektir.

Katılımcılarla ortak karar verilecek hafta sonlarında yapılacak saha çalışmaları ile sözkonusu kentsel dönüşüm katmanları yerinde de incelenecektir. Bu aktarımlar ve gezilerle kentin kültürel değerleri, mimarının "miraslaştırma" süreçleri, Kocaeli'deki kültürel "mirasa" yönelik yaklaşımlar da tartışmaya açılacaktır.

Kente dair önemli konulardan biri de kentsel yaşam alanlarının bu hızlı dönüşüm sürecinde kent hakkına ilişkin farkındalıktır. Zira dönüşen mekan, bizleri de dönüştürmektedir, diğer bir deyişle mekanı dönüştürmek yaşamı da dönüştürmektir. Atölyede kent hakkı kavramı, dünyada, Türkiye'de ve Kocaeli'de kentsel mücadele dinamikleri de tartışılacaktır.

Katılımcıların ilgi ve beklentilerine bağlı olarak okuma metinleri ve film/belgeseller paylaşılacaktır. Aynı şekilde atölyeye katkı verebilecek farklı deneyim ve birikime sahip kişiler de davet edilebilecektir. Atölye sürecine bağlı olarak gelecek dönem teorik ve pratik çalışma alanları derinleştirilebilecektir.

Atölye ilgili herkese açıktır ve 12 hafta sürecektir. Atölyelere fiilen düzenli katılım ve birlikte belirlenen ortak çalışmalara fikri katkı ve emek en temel beklentidir.

01. hafta | 28.02.2018 | Tanışma

02. hafta | 07.03.2018 | Tanışma devam | Tarih öncesi kent, kentleşme

03. hafta | 14.03.2018 | Tarih öncesi kent ve kentleşme devam

04. hafta | 21.03.2018 | Endüstri devrimi ve kentsel dönüşüm

05. hafta | 28.03.2018 | Kocaeli'de kentsel dönüşüm
06. hafta | 04.04.2018 | Kocaeli'de kültürel miras
07. hafta | 11.04.2018 | ATÖLYE ARA ÜRÜN | DEĞERLENDİRME
08. hafta | 18.04.2018 | Kocaeli saha değerlendirme
09. hafta | 25.04.2018 | Kent hakkı okumalar, kuram
10. hafta | 02.05.2018 | Kent hakkı kuram devam, kent hakkı mücadeleler
11. hafta | 09.05.2018 | Kent hakkı mücadeleler devam
12. hafta | 16.05.2018 | ATÖLYE ÜRÜN DEĞERLENDİRME